EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2021.7.5.
COM(2021) 356 final

2021/0176 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a 2013. december 11-i 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az uniós vizekhez való hozzáférés korlátozása tekintetében történő módosításáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A közös halászati politikáról szóló 1380/2013/EU rendelet[1] 5. cikkének (2) bekezdése eltérést állapít meg a tagállamok 12 tengeri mérföldes övezete (felségvizei) vonatkozásában az uniós halászhajók uniós vizekhez és erőforrásokhoz való azonos hozzáférésére vonatkozó, az említett rendelet 5. cikkének (1) bekezdésében meghatározott általános szabálytól. Az eltérés lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a halászatot a 12 tengeri mérföldes övezetben bizonyos hajókra korlátozzák. A tagállamok által az ezen eltérés alapján bevezetett korlátozások csökkentették a halászati terhelést a biológiailag legérzékenyebb területeken, és hozzájárultak a kisüzemi part menti tevékenységek gazdasági stabilitásához.

Az 1380/2013/EU rendelet 5. cikkének (3) bekezdése hasonló eltérést állapít meg a Szerződés 349. cikkének első bekezdésében említett uniós legkülső régiók alapvonalaitól számított 100 tengeri mérföld széles tengersáv vizei vonatkozásában. Az eltérés lehetővé teszi az érintett tagállamok számára, hogy a halászatot az e területek kikötőiben lajstromozott hajókra korlátozzák.

Az eltérések 2022. december 31-ig vannak érvényben, és a javaslat célja annak megakadályozása, hogy a rendelet 5. cikkének (2) és (3) bekezdésében meghatározott egyedi hozzáférési rendszer megszűnjön. A javaslat a rendelet megfelelő rendelkezéseinek módosítását javasolja annak az időszaknak a meghosszabbítása érdekében, amely során a tagállamok a szóban forgó rendelkezések alapján korlátozhatják a vizeikhez való hozzáférést.

Az egyedi rendszer célkitűzései továbbra is ugyanúgy érvényesek, mint az előző évtizedekben. Ennek hátterében számos halállomány jelenlegi védettségi helyzete, a parti vizeknek a védelem iránt továbbra is fennálló igénye, valamint a halászattól nagy mértékben függő és más gazdasági fejlesztésből valószínűleg hasznot nem húzó part menti területek folyamatos nehézségei állnak. A jelenlegi szabályozás módosítása jelentős kockázatot jelent az egyedi rendszer bevezetése óta kialakult egyensúlyra nézve.

A javaslat célja ezért a jelenlegi eltérések további 10 évvel történő meghosszabbítása.

Részét képezi továbbá az 1380/2013/EU rendelet I. mellékletének módosítása. Az I. melléklet minden tagállam tekintetében meghatározza, hogy a többi tagállam part menti sávjain belül mely földrajzi övezetekben folytathat halászati tevékenységet, és mely fajokra irányulhat a halászat. Ennek a módosításnak a hátterében az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépése áll, valamint az Olaszország és Görögország által a Bizottsághoz intézett 2020. június 9-i közös közlemény az olasz halászhajók görög felségvizekhez való hozzáféréséről, amelyet az érintett tagállamok közötti kétoldalú megállapodás is rögzít. Végül a C-457/18. sz. ügyben hozott ítéletet[2] követően a Szlovénia és Horvátország közötti, 2009. november 4-én Stockholmban aláírt választottbírósági megállapodásra utaló lábjegyzeteket törölni kell az I. mellékletből, mivel az Unió a határokkal kapcsolatos ügyekben nem rendelkezik hatáskörrel.

[1] HL L 354., 2013.12.28., 22. o.

[2] 2020. január 31-i Szlovén Köztársaság kontra Horvát Köztársaság ítélet, C-457/18, EU:C:2020:65, 102–104. pont

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

E javaslat jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 43. cikkének (2) bekezdése.

Az EUMSZ 3. cikke (1) bekezdésének d) pontja szerint a közös halászati politika keretében az EU kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a tengerek biológiai erőforrásainak megőrzése terén. A javaslat e kizárólagos hatáskörbe tartozik, ezért a szubszidiaritás elve nem alkalmazható.Mivel a javaslat elsősorban az 1380/2013/EU rendeletben már szereplő intézkedés időbeli hatályának korlátozott idejű meghosszabbítására vonatkozik, az arányosság elvével kapcsolatban nem merülnek fel aggályok.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

2020 második felében a Bizottság felkérte a tagállamokat, hogy nyújtsanak tájékoztatást az 1380/2013/EU rendelet 5. cikkének (2) és (3) bekezdése alapján általuk alkalmazott korlátozásokról. 16 tagállamtól érkeztek észrevételek, amelyek megerősítették a jelenlegi eltérési rendszer változtatás nélküli fenntartása iránti igényt. Az egyetlen kivételt az 1380/2013/EU rendelet I. mellékletének módosítása képezte, amelyet Olaszország és Görögország kért a görög felségvizekhez az Égei-tengeren, a Jón-tengeren és a Líbiai-tengeren biztosított hozzáférés rögzítése érdekében.

2020 decemberében a Halászati Tudományos, Műszaki és Gazdasági Bizottság (HTMGB) jelentést készített a közös halászati politika szociális dimenziójáról[3]. A jelentés többek között azt vizsgálta, hogy a tagállamok által a rendelet 5. cikkének (2) bekezdése alapján bevezetett korlátozások elősegíthették-e a part menti flották hagyományos halászati tevékenységeinek megőrzését e területek társadalmi és gazdasági infrastruktúrájának fenntartása érdekében.

A HTMGB-munkacsoport megjegyezte, hogy nem lehet felmérni a szóban forgó korlátozások jelentőségét, mivel további elemzésekre van szükség, és számos egyéb tényező szerepét is figyelembe kell venni. A szakértők ugyanakkor megállapították, hogy egyetlen tagállam sem számolt be az 1380/2013/EU rendelet 5. cikkének (2) bekezdésével kapcsolatos konfliktusról. A HTMGB megjegyezte, hogy ez a szabály, amely az 1970-es évek eleje óta érvényben van, és már a közös halászati politika első, 1982-es alaprendeletében, majd a közös halászati politika alaprendeletének azóta végrehajtott összes felülvizsgálatában (1992, 2002, 2013) szerepelt, széles körben elfogadott, és segít elkerülni a tagállamok közötti konfliktusokat.

- **Hatásvizsgálat**

Amint az e kezdeményezés ütemtervében[4] is szerepel, a javaslat meghosszabbítja a jelenlegi rendszer időtartamát, ahogy az 2012-ben is történt a közös halászati politikáról szóló korábbi

[3] https://stecf.jrc.ec.europa.eu/documents/43805/2672864/STECF+20-14+-+Social+dimension+CFP.pdf/a68c6c42-6b64-41fc-b5a0-b724c71aa78e

[4] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12533-Az-EU-halaszati-politikaja-a-vizekhez-valo-hozzaferes-szabalyainak-meghosszabbitasa_hu

rendelet módosításával[5]. Az I. melléklet módosításai a felségvizek szabályozását érintő fejlemények rögzítésére korlátozódnak. Ezért nem volt szükség hatásvizsgálatra.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Ennek az intézkedésnek nincsenek az uniós költségvetés kiadásait növelő vonzatai.

2021/0176 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a 2013. december 11-i 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az uniós vizekhez való hozzáférés korlátozása tekintetében történő módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 43. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság[6] véleményére,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

(1) Az uniós halászhajók számára a közös halászati politika szabályai szerint azonos hozzáférést kell biztosítani az uniós vizekhez és erőforrásokhoz.

(2) Az 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[7] az azonos hozzáférésre vonatkozó szabálytól való eltérésről rendelkezik az alábbi körülmények fennállása esetén.

(3) A tagállamok felhatalmazást kapnak arra, hogy az alapvonalaktól számított 12 tengeri mérföldön belüli vizek vonatkozásában a halászatot azokra a halászhajókra korlátozzák, amelyek az érintett partvidék kikötőiből kihajózva hagyományosan az említett vizeken halásznak.

---

5 Az Európai Parlament és a Tanács 1152/2012/EU rendelete (2012. november 21.) a halászati erőforrások közös halászati politika alapján történő védelméről és fenntartható kiaknázásáról szóló 2371/2002/EK tanácsi rendelet módosításáról

6 HL C , , . o.

7 Az Európai Parlament és a Tanács 1380/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a közös halászati politikáról, az 1954/2003/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2371/2002/EK és a 639/2004/EK tanácsi rendelet és a 2004/585/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 354., 2013.12.28., 22. o.).

(4) A tagállamok arra is felhatalmazást kapnak, hogy a Szerződés 349. cikkének első bekezdésében említett uniós legkülső régiók alapvonalaitól számított 100 tengeri mérföld széles tengersáv vizei vonatkozásában a hozzáférést az e területek kikötőiben lajstromozott hajókra korlátozzák.

(5) A tagállamok 12 tengeri mérföldes övezetein belüli erőforrásokhoz való hozzáférést korlátozó, már meglévő szabályok elősegítették az állományvédelmet azáltal, hogy korlátozták a halászati erőkifejtést az uniós vizek legérzékenyebb részén. Ezek a szabályok hozzájárultak továbbá olyan hagyományos halászati tevékenységek fenntartásához is, amelyektől bizonyos part menti közösségek társadalmi és gazdasági fejlődése nagyban függ.

(6) Az Uniónak a Szerződés 349. cikke első bekezdésében említett legkülső régióit övező vizek tengeri biológiai erőforrásait különös védelemben kell részesíteni, mivel hozzájárulnak az említett területek helyi gazdaságának megőrzéséhez, tekintettel azok strukturális, társadalmi és gazdasági helyzetére.

(7) Az uniós vizekhez való hozzáférés korlátozására vonatkozóan már meglévő eltérések 2022. december 31-én hatályukat vesztik. Ezeket az eltéréseket azonban célszerű további tíz éves időtartamra meghosszabbítani a jelenlegi védelmi intézkedések folytonosságának biztosítása és a szóban forgó egyedi rendszer bevezetése óta kialakult egyensúly megzavarásának elkerülése érdekében.

(8) Az 1380/2013/EU rendelet I. mellékletét módosítani kell, miután Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága kilépett az Európai Unióból, Olaszország és Görögország pedig közös kérelmet nyújtott be az olasz hajóknak a Jón-tengerhez, az Égei-tengerhez és a Líbiai-tengerhez való hozzáférése tekintetében.

(9) Az 1380/2013/EU rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1380/2013/EU rendelet a következőképpen módosul:

1. Az 5. cikk (2), (3) és (4) bekezdésében a „2022. december 31-ig” szövegrész helyébe a „2032. december 31-ig” szöveg lép.

2. Az I. melléklet helyébe e rendelet mellékletének szövege lép.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő hetedik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és 2023. január 1-jétől alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*